

חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 4), תשל"ה-1974 *

1. בסעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965: (להלן - החוק העיקרי), אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) חשוד או עצור שנתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף קטן (א) או (ב), רשאי בית המשפט - לבקשתו, לבקשת תובע או מיזמת בית המשפט - למנות לו סניגור."

2. סעיף 18 לחוק העיקרי יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) שוכנע בית המשפט שהנאשם מחוסר אמצעים, רשאי הוא להורות שהוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם של עדי הנאשם יחולו על המדינה, גם אם לא נתמנה לנאשם סניגור."

3. בסעיף 27 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "ואם היה חשש שהעצור חולה נפש או לקוי בכשרו השכלי, תימסר ידיעה כאמור גם אם לא ביקש זאת."

4. אחרי סעיף 66 לחוק העיקרי יבוא:

66א. נוכח בית המשפט שקובל אינו מסוגל לנהל בעצמו את עניניו בבית המשפט, או שהוא מנהל את עניניו באופן טורדני, רשאי בית המשפט להפסיק את הדיון בקובלנה עד שימנה לו הקובל עורך דין תוך תקופה שיקבע; לא עשה כן הקובל תוך התקופה שנקבעה, רשאי בית המשפט לראותו כאילו לא התייצב ויחול האמור בסעיף 121."

5. אחרי סעיף 132 לחוק העיקרי יבוא:

132א. (א) לאחר תחילת המשפט ולפני כל טענה אחרת רשאי בעל דין לבקש ששופט פלוני יפסול עצמו מלישב בדין; החלף שופט כאמור בסעיף 204, רשאי בעל דין לעורר טענת פסלות נגד השופט האחר בתחילת הישיבה הראשונה שלאחר החילופין.

(ב) נטענה טענת פסלות נגד שופט, יחליט בה אותו שופט לאלתר ולפני כל החלטה אחרת.

(ג) לא היה באפשרותו של בעל דין לטעון טענת פסלות בשלב האמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לטענה בשלב שלאחר מכן ובלבד שיעשה זאת מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות.

132ב. (א) על החלטת שופט לפי סעיף 132א רשאי בעל דין לערער לפני בית המשפט העליון; בערעור ידון נשיא בית המשפט העליון או שופט אחד או שלושה שופטים של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא.

(ב) הודיע בעל דין שבדעתו לערער על ההחלטה, יופסק המשפט ולא יימשך עד להחלטה בערעור, זולת אם החליט השופט מנימוקים שיירשמו שיש להמשיך במשפט.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ז בחשוון תשל"ה (12 בנובמבר 1974); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1015, תשל"ה, עמ' 425.
1 סי"ח תשכ"ה, עמ' 161; תשכ"ט, עמ' 194; תשל"ג, עמ' 224; תשל"ד, עמ' 86.

(ג) הערעור יוגש בכתב, בפירוט נימוקיו, תוך חמישה ימים מהיום שהודעה לבעל הדין החלטת השופט.

(ד) השופט או השופטים הדנים בערעור יתנו לבעלי הדין הזדמנות להשמיע טענותיהם, ורשאים הם לבקש מהשופט, שעל החלטתו הוגש הערעור, להעיר הערותיו.

סייג לטענת פסלות 132ג. טענת פסלות לא תישמע ולא תשמש נימוק לערעור, אלא בהתאם להוראות סעיפים 132א ו-132ב.

הוספת סעיף 152א

6. אחרי סעיף 152 לחוק העיקרי יבוא:

152א. (א) קבע בית המשפט, לפי סעיף 6 (א) לחוק לטיפול בחולי נפש, תשט"ו-1955², שנאשם אינו מסוגל לעמוד בדין, יפסיק את ההליכה נגדו; אולם אם ביקש הסניגור לברר את אשמתו של הנאשם, יברר בית המשפט את האשמה, ורשאי הוא לעשות כן אף מיזמתו מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) מצא בית המשפט בתום בירור האשמה, כי לא הוכח שהנאשם ביצע את העבירה, או מצא שהנאשם אינו אשם – שלא מחמת היותו חולה נפש לאור-בר-עונשין – יזכה את הנאשם; לא מצא בית המשפט לזכות את הנאשם, יפסיק את ההליכים נגדו, ורשאי הוא להפסיק גם לפני תום בירור האשמה.

(ג) החלטת בית המשפט לפי סעיף קטן (ב) ניתנת לערעור.

(ד) הועמד נאשם לדין לפי סעיף 17 (ב) לחוק לטיפול בחולי נפש, תשט"ו-1955, רשאי בית המשפט לקבל עדות שניתנה בבירור לפי סעיף זה בלי לשמוע אותה שנית, אולם בעל דין רשאי לחקור עד חקירה נגדית או חקירה נגדית נוספת והנאשם רשאי לדרוש שעדיו יישמעו שנית; לא ניתן הדבר להיעשות, יביא בית המשפט עובדה זו בחשבון בשקלו את העדות.

הוספת סעיף 189א

7. אחרי סעיף 189 לחוק העיקרי יבוא:

189א. בתחילת שמיעת הערעור ולפני כל טענה אחרת רשאי בעל דין לבקש ששופט פלוני יפסול עצמו מלישב בדין; הוראות סעיפים 132א עד 132ג יחולו, בשינויים המחוייבים, על טענת פסלות לפי סעיף זה.

תיקון סעיף 204

8. בסעיף 204 לחוק העיקרי, במקום הרישה עד המלים "רשאי שופט אחר" יבוא "כל עוד לא הוחל בגביית ראיות רשאי שופט אחר להמשיך במשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו; הוחל בגביית ראיות ונבצר משופט מסיבה כל שהיא לסיים את המשפט, רשאי שופט אחר".

החלפת סעיף 205

9. במקום סעיף 205 לחוק העיקרי יבוא:

205. הוראות סעיף 204 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם כשהורכב בית המשפט משלושה שופטים או יותר.

² ס"ח תשט"ו, עמ' 121.

10. בסעיף 6 (א) לחוק לטיפול בחולי נפש, תשט"ו-1955, בסופו יבוא "אם סבר שמצבו מצריך אשפוז; החליט בית המשפט לברר אשמתו של נאשם לפי סעיף 152א לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965, יהיה צו האשפוז שניתן עליו בר תוקף עד לתום הכירור, ומשתם או נפסק הכירור והנאשם לא זוכה - יחליט בית המשפט בשאלת האשפוז".

חיים י' צדוק
שר המשפטים

יצחק רבין
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה